

# Dienos naujienos

DAILY NEWS

REDAKCIJA: KEMPTEN, LITHUANIAN CAMP, ROTTACHSTR. 15 /II BL. 41 K./ TELEF. NR. 3211/15

Nr. 130/317/

Ketvirtadienis, 1946. VI. 6

## IŠ VISO PASAULIO

- NEDIDELĖ PERSVARA, kaip Londonas praneša, Italijoje per įvykusius balsavimus pasisakyta už respubliką. Iš 35.000 balsavimo apygardų 12.700.000 balsų parėmė respubliką, o 10.700.000 -- monarchiją. Karaliaus rūmus sauganti 2000 kareibinierių sargyba. Bet vėliau dar tebeplevėsuojanti, ir tai rodo, kad karalius Umberto dar neišvykęs. Jis su žmona Juzefa ir trimis vaikais ateinanti šeštadienį išvyksias pas savo tėvą Egiptan. Min.pirm.de Gasperri vakar perdavęs karaliui tautos sprendimą. Ministerio pareiškimu, tai esanti ne revoliucija, bet tautos nutarimas, kurį priima karalius. Kol susirinks seimas, de Gasperri lieka Italijos vyriausybės galva. Ligšioliniais seimo rinkimų duomenimis iš 34.000 balsavimo apygardų krikšč.demokratai gauna 3 mil. balsų daugiau už antrą stipriausią partiją -- socialistus. Galimas daiktas, jog krikšč.demokratai seime turėsia 196 vietas, socialistai -- 116, komunistai -- 107. Madrido žiniomis, Italijos monarchistai derysia intervenciją sąjungininkams dėl valstybės formos nusprendimo, nes rinkimuose negalėję dalyvauti italų karo belaisviai.

- ŽEM.RŪMUOSE vakar, antrą debatų dieną, iš konservatorių pusės kalbėjo Churchillis, apžvelgdamas padėtį nuo karo pabaigos. Per tą laiką atsiradę sunkenybių bendradarbiavimui, o britų prestižas ir įtaka nukritę. Bet tai ne Bevino kaltė, nes jis kovojęs prieš pavojingas tendencijas, turėdamas britų charakterio išmintį ir nersumą. Paliesdamas Graikiją, Churchillis pabrėžęs, kad to krašto vyriausybės politika, kaip įvykiai rodo, esanti pateisinama. Čia rinkimais pasisakyta prieš komunistinės diktatūros mažumą. Jei pagaliau būsia pasisakyta už monarchiją, tai karalius suprasias, kad jis yra valstybės tarnas ir stovis viršum visų partijų. Churchillis sveikina britų santūrumą dėl Ispanijos, kad nesikišama į to krašto vidaus reikalus. Niekas nevertina Franco režimo, bet esanti plati bedugnė tarp "nevertinimo" ir pilietinio karo. Tame krašte tiek pat laisvės kaip Lenkijoje. Kol toks režimas, Ispanija neturinti būti priimta į JTO. Iš kitos pusės, atšaukus britams iš tenai pasiuntinį, būtų ižleistos tautos išdidumas ir dar labiau suaktyvėtų apie dabartinę vyriausybę. Neranda jis Europoj kitos tokios vietos kaip Tirolis, kurio likimui labiau būtų galima priitaikinti J.T.Chartą. Kodėl neleisti ten plebiscito? Tirolis priiskirtinas Austrijai. Gyvybinis klausimas esąs Triesto internacionalizacija, lygiai Dunojaus baseino. Giliai apgailestaujanti anglų tauta dėl draugiškų santykių pairimo su Tar.Rusija. Norims su rusais draugiškumo ir net jiems padėti, bet rusai atšaldę santykius su anglosaksais. Faktų negalima nutykti, kad sovietų propaganda bei politika daro mums blogą įtaką. Bet svarbiau negu propaganda ir špiionažas esanti bendroji Europos padėtis, kur nuo Adrijos iki Baltijos jūrų pasidariusi uždanga, įtraukdama rusų įtakos zonon trečdali Europos žmonių be europinės Rusijos. Čia sėjama sėkla naujam karui. Tos sritys sovietizuojamos ir Vokietija skaldoma į dvi dalis: Vakarų demokratijų ir pagal sovietų pavyzdį. Dėl taikos

susitarimo su Vokietija reikalinga laiko dar palaukti, bet čia ilgai negali būti chaosas. Baigdamas Churchillis, pažymėjęs, kad nepasisekus keturioms galybėms susitarti iškilusiais klausimais, viena tai turėtų būti sprendžiama Jungtinių Tautų konferencijos. Ir tas sprendimas turės būti daromas greit.

Po Churchillio kalbos prabilo min.pirm.Attlee. Jis pakritikavęs parlamentarinius politikus, kurie važinėja po užsienius ir į viską žiūri pro sovietinius akinus. Reiktų, girdi, į dalykus pažiūrėti ir pro britų akinus. Attlee pareiškimu, dėl Ispanijos esąs sunkiausias klausimas: kaip pats kraštas galėtų sudaryti gerą vyriausybę? Potsdamo susitarimo įgyvendinimo sunkenybės einančios iš to, kad rusai jį aiškina raudiškai, dėl to tas susitarimas nelankstus pritaikyti, o tai nesutinka su jo dvasia. Rusai nesupranta Vakarų demokratijos. Sunku rusus įtikinti, kad Anglijoje yra daugiau pažiūrų negu viena. Tam tikra prasme rusų tauta esanti lyg tamsiame miške, kur negali gauti šviežio oro ir šviesos demokratijai. Vokietija turinti išlikti ekonomiškai vieninga, sudarant tenai federatyvinę santvarką. Britai siekia glaudaus bendradarbiavimo su Vakarų tautomis, ypač gi su Prancūzija, tačiau nenori, kad tas bendradarbiavimas būtų išskirtinai tik su Vakarų tautomis. Nenori pasaulio suskaldyti į du blokus. Šiandien reikalinga kantrybės ir tarpusavio susipratimo. Negelima betgi padėtis vertinti pesimistiškai. Pabaigoj Attlee iškėlė Bevinu nuopelnus sprendžiant šių laikų politines problemas.

Kiti debatuose dalyvavę atstovai, kaip Londonas praneša, pasbrėžę taikos sutarties su Austrija sudarymo reikalą. Valst.sekr. Mac Neal pažymėjęs, jog Anglija siekianti bendradarbiavimo su Rusija, bet ne nuolaidų sąskaiton.

Užvakar pasakyta Bevinu kalbą anglų laikraščiai sutinka palankiai. "News Chronicle" tarp kitko pažymi, kad dabar visos durys atviros ir Kremlius turės nuspręsti, ar Rusija nori bendradarbiauti, ar ne. "Daily Herald" pastebi, kad Bevinas kalbėjęs ne tik Žem.Rūmams, bet ir Rusijos vyriausybei. Tik komunistų "Daily Worker" be kompromisų kritikuoja Bevinu kalbą. Čia einas pavojus iš sunkenybių panaudojimo tam, kad bendradarbiavimą padarytų neįmanomą. Girdi, atrodo, kad norima lūžio tarp Vakarų ir Tar.Rusijos.

- VANDENBERG IR CONNALLY, kaip New York praneša, vėl lydėsia užs. reik.min.Byrnes Paryžium į keturių ministerių konferenciją, kuri turi prasidėti birželio 15 d.

- KALININAS, kaip Maskva praneša, vakar iškilmingai palaidotas Kremliaus rūmų mauzoliejų, kur velionies karstą nešęs ir pats Stalinas. Šimtai tūkstančių žmonių palydėję velionį, Raudonojoje Aikštėj pražygiavo ir kariuomenė. Laidotuvių iškilmėse dalyvavusi jugoslavų delegacija su marš.Tito priešaky, taip pat Tarybų respublikų delegacijos, dipl.korpuso atstovai ir kt. Užuojaunos gautos iš Prancūzijos komunistų partijos vado Thorez, Suomijos, Anglijos parlamento komisijos ir kt.

- POPIEŽIUS PIJUS XII šeštadienį kreipėsi į kardinolus, kurie perdavė jam linkėjimus vardadienyje, kalba, perduota per Romos radiją. Popiežius tarp kitko pasakė: "Vieneri metai nuo karo pabaigos praejo Europoje ir mes tik per aiškiai matome, kad kelias bus ilgas ir sunkus. Pirmasis lemiamas žingsnis taikai dar nepadarytas. Ištikimiesiems aš sekau: Nopraraskite ūpą! Jūs esate gausesni ir stipresni negu jūsų priešai. Dievas su jumis". Popiežius toliau pažymėjo, kad šimtai tūkstančių karo belaisvių ir benamių dar ne savo tėviškėje. Paskui dėl sekmadienį numatytų rinkimų Italijoje ir Prancūzijoje pareiškė: "Ryt dviejų didelių tautų piliečiai

rinks. Mes pamatysime, ar jos pasitiki stipria krikščionybės uola arba ar jos duosis įvaromos į materialistinių valstybių be religijos visagalybę. Bažnyčia neieško jokio ginčo, bet kaip motina yra tvirta ir nesukrečiama ir jos meilė yra stipresnė už visas materialines jėgas." /Schwb.Ztg.Nr.43,VI,4/.

- PST šiandien vėl turės posėdį, pirmoj vietoj svarstydamas Ispanijos reikalams pakomisijos pareiškimą. JAV atstovausias, kaip New York sako, Stettiniaus pavaduotojas Johnson. Šio ryto žiniomis, Franco vyriausybė paskelbusi ilgą komunikatą dėl kalbamos pakomisijos pareiškimo, laikydama jį Ispanijos ižeidimu.

- U.S.TARYBOJE, kaip New York praneša, Hunter Coledege salėje toliau buvę įvairių komisijų pranešimai pasaulio ekonominiais ir darbo pakėlimo klausimais, paliečiant tris reikalus: 1/ūkio stabilizaciją, kuri reikalinga vengiant kroniškų krizių, 2/ūkio atstatymą sunaikintuose kraštuose ir 3/ūkinę ekspansiją. Vyraujančios dvi tendencijos: Kinijos ir Libano atstovai maną, kad reikią nieko nelaukiant industrializuoti ekonomiškai atsilikusius kraštus, o Europos valstybės - Graikijos, Čekoslovakijos, Norvegijos atstovai - reikalauja pirma atstatyti karo sunakintus kraštus, pirmenybę teikiant ne prieš valstybėms.

- DĖL DP lenkų, baltų ir jugoslavų priėmimo į policinį svetimšalių legioną britų zonoje anksčiau paskelbtąją žinią vakar Londono radijas dementavo. Iš tų žmonių esą sudaromi tik tam tikri policiniai daliniai stovykloms apsaugoti.

- DP JUGOSLAVŲ stovyklose britų zonoje, kaip Londonas praneša, paleista militarinė organizacija, kurios kai kurie nariai turėję ginklus ir lavinęsi militariškai. Tie žmonės esą karaliaus Petro šalininkai ir nenorį grįžti tėvynėn.

- TAIKOS SUTARČIAI SU AUSTRIJA projektą, New Yorko žiniomis, JAV vyriausybė jau yra pateikusi Rusijos, D.Britanijos ir Prancūzijos vyriausybėms apsverstyti. Ir D.Britanija, Londono žiniomis, tokios sutarties projektą jau parengusi. Užs.reik.min.Dr.Gruber vakar trumpai kalbėjo per Londono radiją, pabrėždamas, kad Austrija ir austrai randą didelę simpatiją Anglijoje.

- RUMUNIJOS ATSAKYMAS į D.Britanijos ir JAV notas, Londono žiniomis, jau gautas, bet visiškai nepatenkinamas. D.Britanijos ir JAV notose buvo priminta, kad Rumunijoje turi būti spaudos, žodžio, religijos laisvė ir įvykdyti laisvi rinkimai.

- MIN.PIRM.NOLŽ, kaip Londonas praneša, pareiškęs, jog Vengrijoje tarp partijų buvęs įtempimas nugalėtas ir dėl nuomonių skirtumų esą jau susitarta.

- PREZ.PERON, Madrido žiniomis, Argentinoje perėmęs savo pareigas ir atlikęs priesaiką. Popiežius ta proga jam raštu atsiuntęs savo palaiminimą.

- TARPTAUTINIAME ŽURNALISTŲ KONGRESE, vykstančiame šiuo metu Kopenhagoje, esą nutarta perorganizuoti tarptautinę žurnalistų organizaciją prof.sąjungų pagrindu.

- PANEUROPOS KONFERENCIJA New Yorke, pirmininkaujant grafui R.Coudenhove-Kalergi, tos organizacijos įsteigėjui, ir F.de Los Rios, anksčiau buv.Ispanijos pasiuntiniui J.A.Valstybėse, pasiuntė JTO gen.sekretoriui Trygve Lie atsišaukimą dėl taikos išlaikymo Europoje, kur pabrėžiama: 1/PST dėmesys turis būti atkreiptas į didelį pavojų, kuris glūdi Europos padalinime. 2/Turi būti sušaukta Europos valstybių konferencija paneuropiškai vienybei sukurti.

3/Tarinti būti sudaryta nuolatinė JT komisija, kuri vieningai spres-  
tų ekonomines, saugumo ir socialines Europos problemas /DNZ Nr.43,  
V.31, Schwb.Tgblt.Nr.44, VI.4/.

- UNO spaudos skyrius praneša, kad ateityje Jungtinių Tautų Organizacija /JTO/ bus trumpinama nebe UNO /United Nations Organization/, bet UN. Tad ir mums gal teks toliau imt varžoti tik JT.

- UŽ UŽDANGŲ- tokį straipsnį yra parašęs W.Lippman "N.Y.Herald Tribune" /Nr.16698,VI.3/, pabrėždamas, kad tariami vokiečių armijos likučiai britų zonoje ir vokiečių ginklavimosi įmonių pansudojimas sovietų zonoje vaidina ne svarbiausią vaidmenį galimam anglosaksų ir sovietų susikirtime. Daug daugiau reikšmės šitoms šalims turės galimas vokiečių gen.štabo karininkų ir įvairių karo specialistų pansudojimas. Lippmanas rašo: "Šitas konfliktas, kurį daug kas laiko neišvengiamu, kas yra lygiai galima kaip ir negalima, turės įvykti vidury Vokietijos ir Austrijos. Ir koki žodį atominė bomba čia betartų, centrinės Europos žemėje vyks kova ir toje kovoje Vokietijos demobilizuotos armijos veteranai neišvengiamai suvaidins didelį ir, gal būt, net sprendžiamą vaidmenį." Sovietai daugiausia vokiečių karininkų ir įvairių karo specialistų yra paėmę Stalingrado mūšyje, o britai Vokietijai kapituljavus.

## VIETOS ŽINIOS

- D DIENĄ sąjungininkų invazijai paminėti į Europą šiandien švenčia  
militarinė valdžia ir Unrra.

- VAIKŲ DARŽELIO TĖVŲ KOMITETAN per vakar įvykusį tėvų susirinkimą išrinkta: Puzinauskienė, Osteikienė ir Dr.Mačys.

- GIMNAZIJOS MOKYTOJŲ TARYBOS posėdis kviečiamas rytoj /VI.7/ 14 val. gimnazijoje.

- UNEROS KINO SEANSAI miesto teatre bus šiandien 19,30-val., ryt ir poryt 16 val. Bilietų į tą kiną galima nusipirkti "Vyt." bendr. paš- te 11-12 val. ir prie kasos.

- ANSAMBLIO REPETICIVOS: šiaudien 15 val. moterims, 16,30 val. vyrams; penktad.15 val. sekstetas, 16 val. moterys, 17 val.vyrai; šeštadienį 15 val. tenorai, 16 val. bosai ir 17 val.vėsas choras.

- KORIDORIŲ ŠLAIVĖJAS, svetimtautis, kuris palaiko švarą XX bloke, mums skundžiasi, kad kažkas to bloko antram aukšte, koridoriuj ties niša, iš jo bus pasisavinęs rankinę šluotą ir šiūpėlę. Būtų negražu, jei tai būtų vagystė. Reiktų gražinti žmogui. ....

- DĖL PANSLAVIZMO "Die Neue Zeitung" /Nr.43,V.31/ rašoma: Rusų spauda baiminasi politikos, kuri galėtų būti nukreipta prieš sovietų respubliką kaip slavų pirmaujančią galią. Naujai gimęs panslavizmas tuo būdu ima žodį. Toji rusų vadovybėj suvienytų slavų idėja susirišo su šūkiu: kova žūti ar būti prieš kapitalizmo jungą! Jei šandis ant kiekvienos rusų karsivinės mūšų ryšinėj Vokietijoje kabo sentencija: "Mes esame kovotojai už tikrąją demokratiją", tai tai reiškia ne ką kitą, kaip naują europiškojo suglandimo rūsį, pasigriebiant demokratinių formulių, žinoma, sovietinio atspalvio. Ankstybesnis panslavistų klausimo kelimas "Rusija arba Europa" nebeturėtų tuo būdu jokios praktinės reikšmės. Antrojo karo išeitis atnešė slavų pakilimą ir panslavizmo tikslų realizavimą. Kas prieš dvi žmonių kartas atrodė dar kaip Maskvos utopistų smegenų verpales, dabar stovi kaip panslavistinis kolosas šalia su-skaldytos ir sudraskytos Europos.